

Студијски програм: Политичка аналитика - партије, избори, демократија, Политичко насиље и држава, Политиколошке студије религије, Јавна управа, локална самоуправа и јавне политике		
Назив предмета: Цивилно друштво и грађански активизам		
Наставник/наставници: проф. др Стојиљковић Зоран, проф. др Спасојевић Душан, доц. др Лончар Јелена		
Статус предмета: обавезни (Политичка аналитика,) / изборни (Политичко насиље и држава, Политиколошке студије религије, Јавна управа)		
Број ЕСПБ: 6		
Услов:		
Циљ предмета: Циљ предмета је да се студенти упознају са „друштвеном“ страном политике, односно са утицајем које цивилно друштво има на формални, институционални део политичких процеса. Уводни делови курса посвећени су разумевању политичке мапе друштва – основних актера, њиховог односа и међусобне интеракције кроз анализу процеса доношења одлука и положај цивилног друштва у том процесу. Затим се разматра само цивилно друштво, његове сложености и односи унутар њега, као и положај који заузима у односу на државу, тржиште и политичке партије. Посебан оквир разматрања је везан за кризу демократије и политичког представљања, кроз разматрање нових облика и актера политичке репрезентације, као и све већи утицај „неизабраних“ представника. Кризу и трансформацију демократије разматрао и кроз концепте пост-демократије или надгледајуће демократије. Ови приступи нам омогућавају разумевање промене политике – односа актера, али пре свега питања квалитета демократије и улоге и моћи грађана у процесима демократизације.		
Исход предмета: Студенти стичу дубље разумевање сложеног и константно променљивог појма цивилног друштва, односа између различитих актера унутар цивилног друштва, као и његовог односа са актерима у пољу политике и економије. На овај начин, студенти се оспособљавају за рад у јавним институцијама које су по својој природи усмерене на однос са грађанима и удружењима грађана и обавезне да грађанима полажу рачуне о свом раду, као и за деловање кроз организације цивилног друштва, и критичку анализу социо-политичке ситуације у земљи, региону и свету.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Политичке институције и процес одлучивања; Економска, социјална, политичка и културна мапа друштва– линије интересних, вредносних и идентитетских расцепа; Цивилно друштво – структура, поделе и динамика; Цивилно друштво између тржишта, државе и партија; Друштвени покрети; Протести и ван-институционална партиципација; Криза демократије – постдемократија; Надгледајућа демократија; Криза представљања – нови приступи политичкој репрезентацији; Антипартизам и популизам; Социјални и политички капитал; Социјални дијалог, синдикати и партиципативна демократија; Интересне групе и групе за притисак. <i>Практична настава:</i> анализа студија случајева и истраживачки рад у циљу писања семинарског рада.		
Литература: <i>основна:</i> Стојиљковић, Зоран (2019). <i>Потенцијали за промене. Огледи о синдикатима, цивилном друштву и стратегијама промена.</i> Београд: Чигоја штампа; Spasojević, Dušan (2017). <i>Serbia in Vandor</i> , Traxler, Millner and Meyer (eds.) <i>Civil Society in Central and Eastern Europe: Challenges and Opportunities.</i> Vienna: Erste Foundation. (266-281). Kleut, Jelena & Spasojević Dušan (2015), <i>Monitory democracy online: a case study of two Serbian initiatives</i> u <i>Democracy and Media in Central and Eastern Europe 25 Years on</i> , Dobek-Ostrowska & Glowacki (ur.), Frankfurt: Peter Lange Edition. Str. 177-197. Montanaro, Laura (2012). <i>The Democratic Legitimacy of Self-Appointed Representatives.</i> The Journal of Politics, 74:4, str. 1094-1107. Spasojević, Dušan (2019). <i>Populists's influence on the state of democracy in transitional post-communist countries</i> , u Dragičević Šešić, Milena i Nikolić, Mirjana (ur.) <i>Situating populist politics: arts and media nexus.</i> Београд: Clio, Faculty of Dramatic Art. str. 63-82.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 15+15
Методe извођења наставе: предавања, рад у групама на вежбама.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе		Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	40
колоквијум-и			
семинар-и	30		